

Typiske utfordringer

Utfordringer med sosial kommuniasjon

Enkeltpersoner kan ha problemer med å tolke sosiale signaler og uttrykke behov tydelig under samhandling.

Sensorisk sensitivitet

Følsomhet for lyder, lys, lukt eller berøring kan begrense deltakelse i sosiale og sensoriske miljø.

Behov for forutsigbarhet

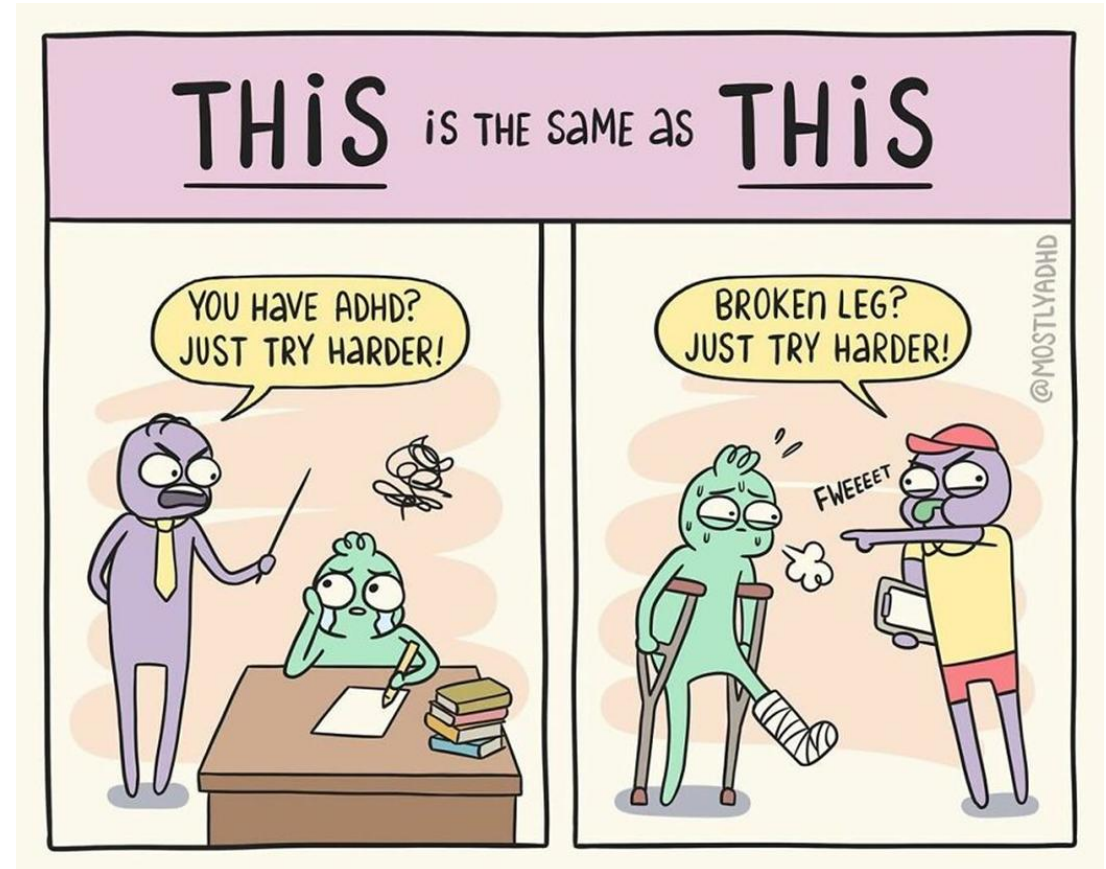
Strukturerte miljøer og forutsigbare rutiner bidrar til å redusere stress og øke komforten.

Behov for kommunikasjonsstøtte

Alternative og supplerende kommunikasjonsmetoder støtter ulike språklige og kognitive evner.

Hvordan ser det ut?

- Vansker med å få med seg all informasjon
- Glemmer beskjeder og gjøremål
- Oppfattes som umotivert, og uinteressert
- Jobber sakte, trenger mer tid enn andre
- Kommer ikke i gang med arbeidsoppgavene
- Kommer for sent
- Blir fort sliten
- Deltar ikke i sosiale situasjoner
- Spør ofte om hjelp
- Manglende innsikt og forståelse

Tilrettelegging og hjelpemidler

Kartlegging

- Det er viktig med en god kartlegging av behov for å kunne tilrettelegge på en hensiktsmessig og god måte.
- Ergoterapeut/ vernepleier
- HABU/ BUP
- Nevropsykolog
- PPT
- Fastlege

Sentrale elementer i tilretteleggingen

- Tydelige støttesystemer, eks dagsplaner/ sjekklister
- Tydelig dokumentasjon på hvordan arbeidsoppgaver skal utføres
- En og en oppgave om gangen
- Klar struktur med hensyn til hvem som har ansvar for hva
- Klare tilbakemeldinger
- Opplæring/ bistand en til en, ikke i gruppe
- Forberede endringer

Sentrale elementer i tilretteleggingen

- Fast kontaktperson/ mentor
- Unngå uforutsatte hendelser/ krav
- Forberede møter gjennom en klar skriftlig struktur og plan for hva som skal tas opp/ drøftes
- Fysisk plassering
- Skjerming mot faktorer som utløser trettbarhet, eks støy, lysforhold
- Begrense sosiale krav og personkontakt
- Informere arbeidsgiver og kolleger som jobber nært
- Arbeide redusert

Andre forhold

- Fleksibilitet – rom for å møte litt senere?
- Hvordan resten av døgnet er organisert (fritids- og dagliglivets aktiviteter) kan ha innvirkning på arbeidskapasitet
- For å mestre både hjemme- og arbeidssituasjonene er det derfor nødvendig å tenke energiøkonomisering gjennom døgnet